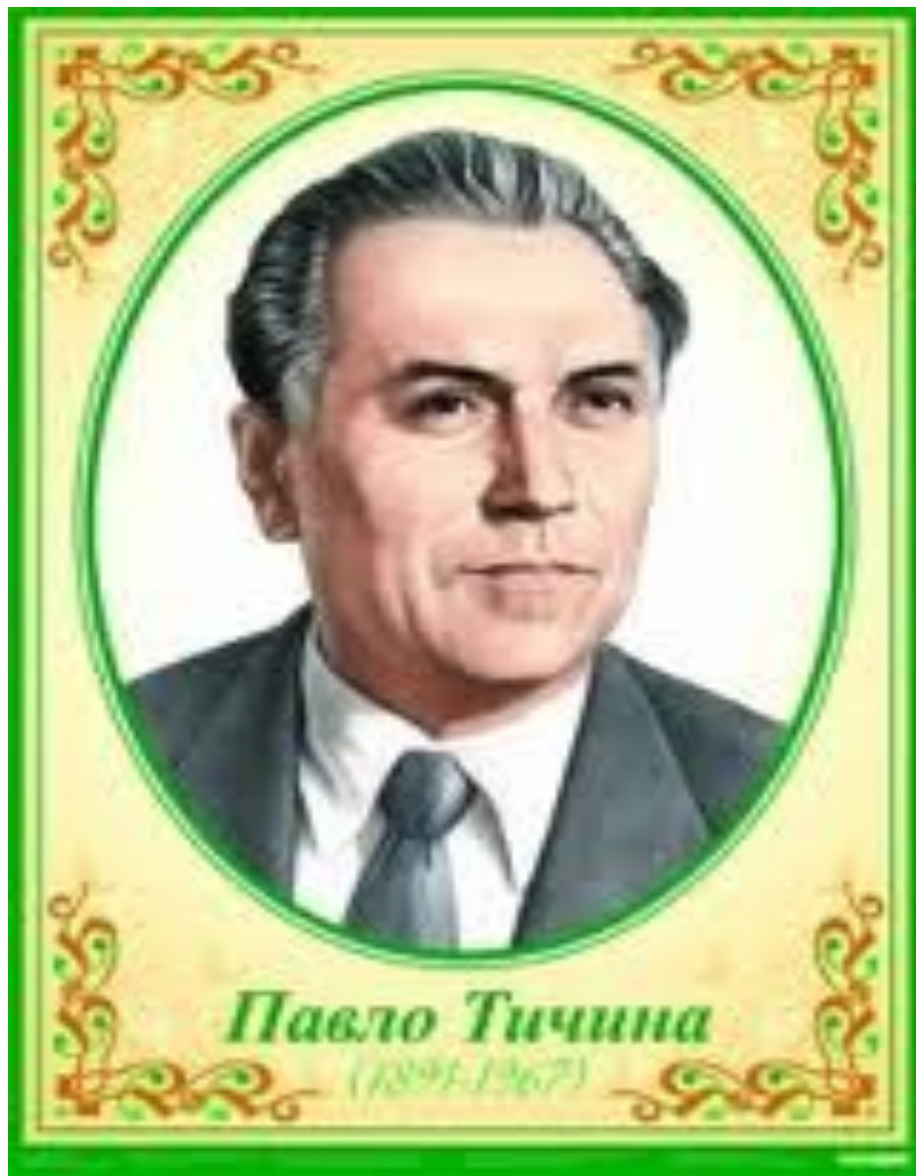

П.Г. Тичина. Десь на дні мого серця..

“СОНЯЧНІ КЛАРНЕТИ”

У Тичини на диво цікава інтимна лірика То хто ж його кохані?

ю першу любов автора
“Сонячних кларнетів” відомо
небагато. Є тільки коротка згадка
про те, що під час навчання Павла у
Чернігові у нього була якась **Ляля**.
На її честь він прибрав собі
псевдонім Лялич і так назвав
автора великого музичного твору,
що виконувався в одному з соборів
Чернігова у 1912 чи 1913 році. Ніхто
із слухачів й не здогадувався, що
композитор Лялич – це сам Тичина.

Поліна Коновал

Дочка пізніше репресованого українського письменника Івана Вороньківського надихала поета на геніальну лірику. Саме їй присвячені вірші 1913-1915 р.р. Тичина мріяв бачити кохану щирою українкою. Але **Поля** зрадила і батькові, й Павлові ідеали. Вона вийшла заміж за людину, ворожу українській культурі, і сама не раз відзивалася про Україну з позиції яничарки. Але кохання до Полі в Тичини було таким потужним, що болючу

Ганна Коновал (Нюся, Інна)

У Поліни була сестра Ганна (Нюся), яку за тодішньою модою вже в дорослому віці неофіційно перейменували в Інну. Ця **Нюся – Інна** палко й жертовно любила Тичину, навіть освідчилася йому в коханні, але ж не могла замінити себе сестрою.

О панно Інно, панно Інно!

Я — сам. Вікно. Сніги...
Сестру я Вашу так любив —
Дитинно, злотоцінно.
Любив? — Давно. Цвіли луги
О люба Інно, ніжна Інно,
Любові усміх квітне раз — щод
тлінно.
Сніги, сніги, сніги...
Я Ваші очі пам'ятаю,
Як музику, як спів.
Зимовий вечір. Тиша. Ми.
Я Вам чужий — я знаю.
А хтось кричить: ти рідну стр
І раптом — небо... шепіт гаю...
О ні, то очі Ваші.— Я ридую.
Сестра чи Ви? — Любив...
1915

Наталя

Мало не міфічним образом коханої Тичини можна вважати Наталю. У П.Загребельного ця жінка фігурує у книзі “Кларнети ніжності”. А у своїй творчості Тичина тільки один раз привідкриває завісу над цією загадковою постаттю, змальовуючи далеко не платонічні стосунки у вірші “Зоставайся, ніч настала”. Проте, у цій поезії ставлення до коханої делікатне, нема жодного необачного слова, осуду чи натяку, що принижує милу. Закоханим не судилося бути разом; дівчина

— Зоставайся, ніч настала,

Все в тумані-молоці. —
Спать мене поклала
Тала
На дівочій руці.

Щось питає, обіймає
Чисте, біле, молоде...
І світає й не світає,
Тільки ранок не йде...

Рита Нещадименко

Р. П. Нещадименко.

Цікавою сторінкою у житті Тичини можна вважати стосунки з **Ритою Нещадименко**. Спочатку це була дружба, яка несподівано розгорілася великим полум'ям кохання. Але між Ритою і Павлом наче точилася якась боротьба: коли вона в'янула за ним, Тичина був майже байдужий, коли ж він рвався до неї, Рита віддавала перевагу Лесеві

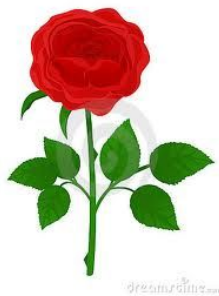
dreamstime.com

Оксана Петрусенко

Серед коханих
Тичини –
співачка зі
світовим іменем
– **Оксана
Петрусенко.**
Коли вона
померла,
Тичина цілий
день сидів,
обхопивши
голову руками і
плакав.

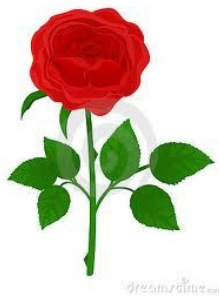

Котова Олена (Олена Журлива)

Непересічною особистістю виявилася й одна з сестер Котових, яка прибрала псевдонім **Олена Журлива**. Вона відрізнялася не лише особливою красою і талантом поетеси та актриси, а й особливо трагічною долею і надзвичайною силою волі. У 30-х роках її безпідставно репресували й з заслання привезли аж через 20 років помирати

Прикутій до ліжка жінці

Тичина регулярно присилав гроші, щоб могла купити ліки й такі-сякі харчі. Вона ж з вдячності за турботу й у пам'ять про взаємне кохання написала спогади про свої стосунки з Тичиною, але дружина поета Лідія Папарук спалила цей рукопис.

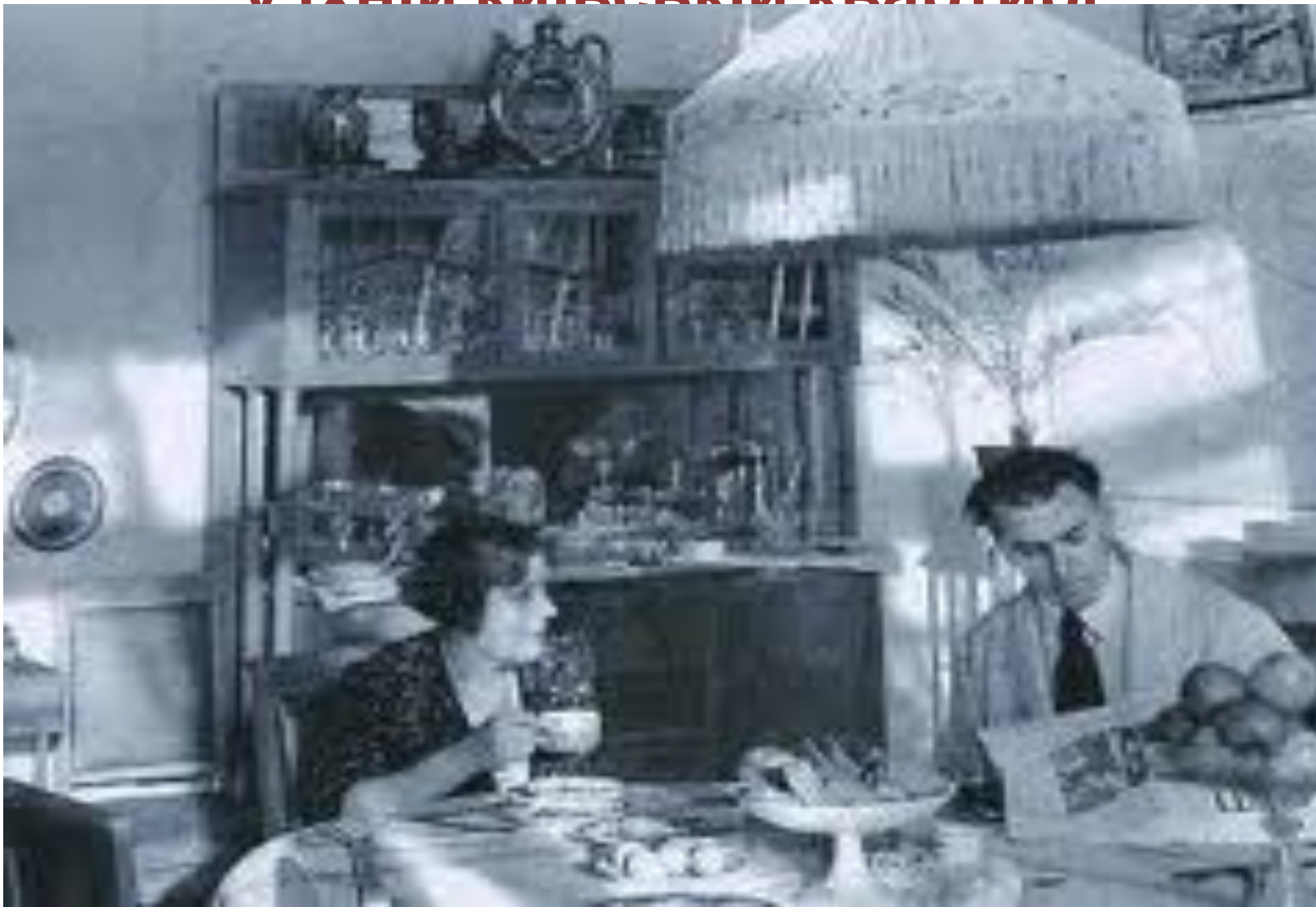

Лідія Папарук

вою дружину Тичина теж любив і навіть поетично називав її Весною. До свого одруження вони зустрічалися 17 років, а потім майже 30 років прожили у мирі й злагоді. **Лідія Папарук** заради Тичини зреклася можливого материнства, адже поет боявся потрапити в становище, коли тоталітарна система маніпулюватиме його дітьми, через них тиснутиме на Тичину.

Павло Тичина із дружиною Лідією Папарук у їхній київській квартирі

Дітьми у сім'ї Тичини стали його книги

На жаль, деякі виявилися вічним докором. Компенсуючи відсутність дітей, Лідія Петрівна вважала себе матір'ю багатьох творчих задумів Тичини й навіть дала назви його деяким збіркам.

У стосунках з Лідією Тичина був делікатним. Між ними тривала взаємна прив'язаність однодумців і царювала взаємна вірність.

рис.37

Говорячи про особливість

поетичної творчості Тичини, Максим Рильський відзначав, що найкраща характеристика її у виразі — "музична ріка", що "Тичина і пісня — брат і сестра", що коли багатьох поетів називаємо за трафаретом "співцями", то для Павла Григоровича слово "співець" — найприродніший епітет.

рис.37

рис.37

